ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ—ՏԱՐԻ—ԹԻՒ—1143—ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ—23—ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ—1871

ՊԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ համար 180 գշ.
» Գաւառաց » 10Մէճ
Վեցամսեայ Կ. Պոլսոյ » 90 գշ.
» Գաւառաց » 5Մէճ
Իւրաքանչիւր թերթի գին 30 փր.
Ծանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 ղուրուշ, երկու անգ[ամի հա]մար 2 ղուրուշ, աւելի անգ[ամի] համար զատ սակարկութիւն կըլլ[այ]։

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՊԱՅՄԱՆՔ

Դուրս գացած լրագրոյ ճանրուծախքը խմբագրութեան վրայ է։
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ և է այլ գրութիւն խմբագիր—Տնօրէնին պէտք ուղղուի, Կ. Պոլիս, Միհնէի խան, Մասիսի գրասենեակը։
Յանձնուած ձեռագիր չվերադարձուիր։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 23 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Գաղղիոյ անկեալ կայսրութեան կողմնակիցները ժամանակէ մ'՚ի վեր խլրտիլ կ'սկսին և իրենց մեքենայութիւններովն երկիրը կը յուզեն․ թէ և Հասարակաց կարծիքն իրենց դէմ լինելով մեծ բան մ'ընելու կարողութիւն չունին, բայց այս օրերս պատահած քանի մ'խռովութիւններ լրագրաց էջերուն մէջ չափազանց ստուարանալով ծանրակշռութեան կերպարանք առին, մտքերն անհանգստութեան մէջ ձգելով և առեւտրական գործոց ընթացքը թուլցուցին, մինչեւ որ կառավարութիւնը պարտաւորեցաւ պաշտօնական ծանուցմամբ սուտ հանել պտըտած զրոյցները։

Այսպէս սոյգ է որ Պօնափարթեանք, թէ և տկար և անզօր, չեն դլուր և չեն դադարիր յայտնի կամ ծածուկ ջանքեր ընելէ 'ի նպաստ անկեալ կայսրութեան։ Վերջին օրերս նոյնպէս թուղթի վրայ ամբողջ յայտարարութիւններ հրատարակեցին, որոց մէջ կը ջանան հաստատել թէ «Սէտանի մարդ» անունը պատուանուն մ'է 'ի նպաստ Նափոլէոն Գ.ի՝ որ հայրենեաց փրկութեան համար ինքզինք զոհած է։ Այս յանդուգն յաւակնութիւնը Գերմէ անուն կամպրեթ քաղաքի մ'և Յափրը անուն բարեկամի հօրմէ մ'առաջարկուած է։

Գէյճիոյ Լինտեբանտանս լրագրին գրուած նամակ մը Հիւանտեայ, կերպիւ կը խօսի այս մեքենայութեանց վրայ։

«Փարիզի ու վէրսայլի մէջ նորէն շատ խօսք կայ Պօնափարթեան մեքենայութեանց և մինչեւ իսկ դաւադրութեան մը վրայ, որ պատրաստ է կըսեն երեւան ելնելու եւ Պալըյնի մեքենայութեանց կատարելագործութիւնը նորոգելու։

«Աշխոյ նախկին լրագրին այս զրոյցներն ալ կը նշանակէ։

«Կը թուի թէ երկիւղ կայ կըսէ, որ այդ ջոկին ազդային ժողովին դադարմանէն քաղաքներեւ հրաւիրած մը չփորձէ մէկ երկու զօրագնդաց օգնութեամբ՝ որոց սատա փորձը կը փնտրուի։ Քանի մը փոխնակ լրագրաց որ քանի զօր առկայծ յանդգնութիւնն ալ կատարած ելի նշան մը կը թուի Գ. Րուէէի ծանուցեալ ընտրելութիւնը. Բէլճիկի շրջակայից կրտրունցումը, կուսակցութեան ամենէն անամօթ առաջնորդաց եղիվքեւեկը, քանի մը Անգղիական լրագրոց յօդուածները, այն խերձ ձայնուն՝ Նափոլէոն կայսրին՝ յայտարարութիւնը, որ իր մէկ մտերմի թողուց, պաշտօններն ու պտուղութիւնները կը կրծայր այս ամենը կը ցուցնեն թէ Եփրատացւոց ու Պօլսին բողբոջուածներին 1851ի դաւադրին և Սէտանի յուսարկալ գերեին ընկերները նորէն առիթ կը փնտռեն ձեռւորնուն սրբած սրոյ ձեռք ձգելու։

«Այսպէս Աշխոյ յատ չկրնար գտնուիմարդի ջոկին դաւադրութեանց Գիւանը կուսոյ ու Սէտանի ցեխին մէջ թաղելու վատանշան կառավարութիւնը կրնայ ամերկարեցի ընկերց մ'ոյնենալ առաւելի սատն հիմնեց կամ քանի լծաւորման չըջանակներու մէջ, ուր քանի տարիէ 'ի վեր անկեալ կայսեր յատուկ սիրելիներն եղող և առատորդ թաղակներ պարգեւներ և պատուանշաններ բաշխող հին պաշտօնական ընտրելիներու յարեալ են։

«Այն մեկենները կըսէ, դուռ իր հետ տարաւ այն մարդը որ Սէտանէն ետքը կրցաւ ըսել. աժմէն բան կորաւ, բաց 'ի պատուէն. այն մեկենները կըլլան քանի մը գրչի կամ սուրի բաղդախնդիր ինքնագլուխ կառավարութեան յաջորդ ըլլալ չեն կրնար ու պատերազմական գործակիցներն 1851ի երկրորդ թեան մէջ ձգելու։

«Այսպէս շատ ուժեղ են արդարեւ, կը յուսէ Լինտեբանտանս, բայց դարձեալ լաւ է միշտ հսկել այդ մարդոց մեքենայութեանց վրայ․ վասն զի այդ տեսակ հնարք աւելի լաւ է միշտ կանխածով վարուիլ քան յետ վտանգի։»

Կոլոտ լրագիրը ետպա. 22 Թուով հետեւեալ լուրը կուտայ։

«Քանն և չորս ժամէ 'ի վեր գերմանական ախորժներու մէջ Անկլօ—Ֆրանքօ-Թըւտական դաշնակցութեան մը խօսք կայ։

Այս սոյգ է որ Անգղիոյ դեսպան Լօրտ Լայոն իր կառավարութենէն հեռագիր մ'ստացած ատենայանօք Լիւսէյին գնաց ուր սրբէն նորլօբեճ իշխանը հասած է։

Լինի փոքրնալ լրագրին հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ վերթօր Էմմանուէլ թագաւորին և Գաղղիոյ առեւտրական գործոց պաշտօնեայ Գ. վիքթօր Լըֆրանի տեսակցութեան վրայ։

Գ. վիքթօր Լըֆրան թագաւորին պալատը գնացած էր անոր գրել տալու և տեսակցութիւն խնդրելու։ Պատասխան տրուեցաւ թէ թագաւորն ինքզինք անծանօթ պահել կուզէ, և ուզեցին որ ընդհանուր քարտուղարին քով տանին զինքը։ Այս վերջինը չհանեցաւ որ Գ. վիքթօր Լըֆրան իր անունը միայն հոն նշանակել տալով բաւականանայ։ «Թագաւորը քաջի անհամին է բսաւ, և ձեզ կ'սպասէ»։ Գ. Վիքթօր Լըֆրան ներս մտաւ։ Թագաւորին յանամ երկթալով անոր ձեռքը սեղմեց։ «Այս մերօդիս ամենէր կան Գաղղիոյ և Իտալիոյ մէջ, բաւական պէտք է որ փարատին, Գաղղիա և Իտալիա քոյր ազգեր են. պէտք է որ կատարեալ համաձայնութեամբ և եղբայրական սիրով ապրին․ երկուքն ալ Լատին են, պէտք է որ ամենուն նկատմամբ և ամենուն դէմ դաշնակից լինին։»

Կըսուի թէ վիքթօր էմմանուէլ թագաւորն և Գ. Թիէր չեն կրցած Ալէնսի լերան գետնուղին բացման ատեն զրոյցն առնելու կրցած հետ տեսակցիլ, որովհետեւ Գ. Թիէր վերջին ժամանակներս ըրած մէկ ատենախօսութեան մէջ խոսելով օրինական առեղծին վրայ խօսելով «Յափշտակիչ դրացի» կոչած էր։

Փարիզի ազգասէրաց ձեռօք սատարած և հիմա վերստին կանգնած վանտոմի սիւնին վրայ դրուելիք արձանին խնդիրը լուծուեցաւ. Գ. Թիէր որոշեց որ Նափոլէոն Ա.ի մեծապատիւ վերարկուով... արձանն ... է։ Արդէն ատրուկը չկար որ Հանրապետութեան նախագահը վերահաստատել սիրէր այն արձանը զոր 1833ին Լուի Ֆիլիփ թագաւորը դրած էր հոն իր ազդեցութեամբը։

Գ. Թիէր այն ատեն պաշտօնեայ լինելով Նափոլէոն Ա.ի ժողովրդային արձանը հոն դնելու շատ աշխատած և վերջապէս թագաւորը համոզած էր։ Այնչափ արձանը դեռ կը կենայ։ 1864ին Նափոլէոն Գ. Թուլպիֆոյի հըռովմէական մէջ անոր դնել տուած էր զայն և ընդհալ տարածան ռեպուբլին օրը պատուանդանէն վար նետուած էր։ Բայց քանի մ'անձինք զայն վերցնելով մօտակայ պարտէզի մը մէջ թաղած էին, ուր մինչեւ հիմա կը կենայ, և կառավարութիւնն ալ գիտէ տեղը։

Հին (հոկանոնականն) կաթոլիկաց ընդհանուր ժողովը անցեալ 22 ին բացուեցաւ Մանիխի մէջ։ 500 ի չափ Գերմանացի և Աւստրիացի երեսփոխանք ներկայ էին առաջին նստին։ Հիւղէր փոխանորդ՝ Հին կաթոլիկներուն ուղած կրօնական բարեկարգութեանց յայտագիրը կարդաց, որ յառաջ ժամանակուընէ մը ձեռօք պատրաստուած էր։ Միշեալ յայտագրին բովանդակութեան և զաւանութեան ... յայտարարութիւն մ'է, որոյ մէջ կը բովանդակին եկեղեցւոյն իր նախնի մաքրութեան վերածելու համար պէտք եղած ամեն բարեկարգութիւնք։ Հին կաթոլիկները կը յայտնեն թէ իրենց վարդապետական խորհրդոց պէտք անոնք, և այնչափ տպարանին կը համարին իրենց դէմ արձակուած բանադրանքն, ինչպէս նաեւ Պիոս Թ.ի պապութեան օրով հաստատուած հաւատոյ վարդապետութիւնները։ Նկարին վրայ Պապին քաղաքական իրաւաութիւնը չեն ընդունիր, որովհետեւ եկեղեցական նախապետութեան ծագումն թէ և աստուծոյ է կըսեն. իսկ Պապը եկեղեցւոյ հայրապետն է, որ կանոնական օրինաց զօրութեամբ միայն կրնայ կառավարել։ Վերջին ընդհանուր ժողովին վրայ անսխալական հեղինակութիւն չեն ճանչեր, և կը յայտնեն թէ անոր վճիռները չեն կրնար խիղճերը պարտաւորել։

Ցեղոյ բարեկարգութեանց անդնելով, յայտագիրը կըսէ թէ կաթոլիկ կրօնի փառաւորութիւնը պէտք է հաստատուած դիտաւորութեամբ և կաթոլիկ ժողովրդոց գործակցութեամբ։ Կը փափաքի որ Յունական և Արեւելեան եկեղեցիները միաւորին միասին, և ուղիղ կրօնական դաստիարակութեանց հետ ալ քիչ քիչ համաձայնութիւն հաստատուի։

Յայտագիրը կ'ըսէ թէ գիտական կրթութիւնը կը պահանջէ, և եկեղեցական ընծայարանաց մէջ ապագայ եկեղեցականաց կրթութեանը իրենց վտանգաւոր կրօնի շահուց։ Աստիճանաւոր կղերը եպիսկոպոսաց բռնապետութենէն ազատելու երաշխաւորութիւններ կը պահանջէ։ Ճիզուիթաց միաբանութիւնը կամբասանէ իբրեւ հեղինակ եկեղեցւոյ ամեն վրդովմանց և իբրեւ թշնամի քաղաքային իշխանութեանց, և կը յայտնէ թէ մինչեւ որ այդ միաբանութեան վտանգաւոր մեքենայութեանց վերջ չտրուի, քրիստոնէութեան մէջ խաղաղութիւն ու համաձայնութիւն ծնանելիք չունի։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 3 Հոկտ.

Պառլամենտական առեանն այսօր հետեւեալ վճիռները տուաւ։

Մարօթօ, խմբագիր, քաղաքային պատերազմ գրգռած և Փարիզի Արքեպիսկոպոսին սպանման կամակից եղած լինելուն համար 'ի մահ դատապարտեցաւ։

Կրոմէր, խմբագիր, քաղաքային պատերազմ գրգռած լինելուն համար 6 ամիս բանտարկութեան դատապարտեցաւ։

Պրէնէր, Շափանան, Լայանտ, Հըրծըրեթեան համար 'ի մահ դատապարտեցան ստանց դատաստանի ներկայ գտնուելու։

Մարտական դաշնադրութեան վրայ երկու կողմէ բանակցողները իրենց հիման վրայ համաձայնելու հաճան են, միայն պարագաներուն պատճառաւ կը չանոյ ստորագրութիւնը։

Լոնտրա 2 Հոկտ.

Նիւ-Եորքի գործարանաց ակերը մերձնական կերպիւ մեծ մեծ գործարանագ խնդիրը, որ աշխատաւորներն օրը ինն ժամէ աւելի չաշխատելու կ'առաջարկէին։

Գործաւորք ալ իրենց կողմէ մատ-

[illegible]

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

[illegible]

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ԷՆՉԱՄԸ ՕՍՄԱՆԻԷ

22 [illegible]	[illegible]	49 8½
23	[illegible]	
	[illegible]	49 12
	[illegible]	49 13

ԱԶԳԱՅԻՆ.

[illegible]

ՕՐԱԳԻՐ ԵՒ ԻՐ ՍԱՏԱՐ

ՁՕՅԻՆ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ՄԱՍՆԱՒՈՐԱՊԷՍ ՏԵՂԵԿԱՆ ԳՈՐԾՈՅ

[illegible]

* Տես Թիւ 1141

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

դպրոցութեանց հոգածութեան։ Արդէն եկած ուղեւորներէն շատ կուսան թէ ազգային կալուածոց տնտեսութեան խնդիրն առկախական եղած է, եւ այնքան շատ զեղծումներ կ'երեւին, որ պէտք է կալուածոց տնօրինութեան խնդիրը Ազգային վարչութեան բոլոր ուշադրութիւնը գրաւէ։

Աշխարհի Հոգիներ

Տեղական Մասնաժողովը գրելով որ Ուսումնասիրութեան Հաստատութեններէն 'ի վեր ազգային վարժարաններու մասնաւոր մխիթարելութեան պայմանը գոցուած է, եւ ընդհանրապէս Թաղ. խորհուրդներն ջերմեռանդ կանոնական գործողութիւններն իրենց կը կատարեն, հարկ համարից Թաղ. ժողովոյ առաջարկել որ Թաղ. խորհուրդներն այս գործողութիւններն օրինակէս կատարել նոյնպէս կալուածոցներն յատուկ յայտարարով Պատրիարքարան յուղարկեն, եւ Ս. Ս. Պատրիարք Հայրն ազգային վարժարանաց իւր ընդհանուր մխիթարելի իր յատուկ կնքովն վաւերացնէ գոնէ որպէս զի այլ եւ այլ անստուգութեանց առիթ չ'տրուի։ Արդէն այս ընթացքին կը հետեւին Մայր եկեղեցւոյ, Պալատու, Բերայի եւ Գալաթիոյ Թաղերը եւ Մայր եկեղեցւոյ Պարոց ընկերութիւնը։

Տեղական դարձեալ մասնաժողովը զանազան թաղերու մէջ պատահած վէճերը քննած, եւ Սահմանադրութեան թաղական խորհրդոց ընտրութեանց հոգ տանելով, հետեւեալ թաղերուն մէջ ծագած վէճերը խաղաղեցուցած է, որք են.

Խասգիւղ
Թօփգափու
Իւսկիւտար Սէլամիէթ
Էյուպ Ս. Աստուածածին
Քուրուչէշմէ
Քանտիլլի
Գէտիգ
Սամաթիա Եէնի Մահալլէ։

Ասոնցմէ 'ի զատ ուրիշ տասնի չափ թաղական խորհրդոց ընտրութեան հրահանգներ գրեց, եւ իրեն ներկայացեալ մէկ քանի առաջարկութիւններ եւ մասնաւորաց խնդիրներ քննած եւ կարգադրած է, որոնք մեծ կարեւորութիւն մը չ'ունենալնուն համար Նշանակութեան արժանի չեն համարուած։

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Հիւանդանոցի հոգաբարձութեան աշխատութեանց ջանքը առնելով ժողովս պատշաճ դատեց խնդրել որ բարեհաճի իւր յանձն առած տպագրական պաշտօնը ժամանակ մը եւս շարունակել։

Հոգաբարձութիւնը արդէն իր ամէն ետեւեան հաշուեցուցը հրատարակելու փոյթ տարած ըլլալով, այս հաստատութեան վրայ մանրամասն խօսելու պէտք չի տեսնուիր, միայն կը նշանակենք հետեւեալ խնդիրները զորս վարչութեան ներկայացուցած է։

1. Ազգային անդամակցական հեշտեւէ մերժուելով հասոյթից նուազելուն համար Հիւանդանոցի մատակարարութեան մեջ պատճառած լինելով կը խնդրէ որ վարչութիւնն այս խնդրոյն ուշադրութիւն դարձնէ եւ պէտք եղած միջոցն 'ի գործ դնէ Հիւանդանոցի առողջութեան դէմ հետեւանքն մը պահպանելու համար։ Այս խնդրին Ազգ. Ելեւմտական ատեանութեանց պատկանելուն, հոյն ճեպ զին քննութեան ենթարկել որոշուեցաւ։

2. Ներսի գիւղէն մօտ Ս. Յակոբայ վանքին քով թուղթագործատան մէջ ձեռնարկուած խաղախորդի գործարանին կիսականք չիւղութիւնն խափանելու պէտքը յայտարարած ըլլալով, որովհետեւ Թաղին մի գիրք այս մասին (?) ...

Տօնեալ ... [illegible] ... Թաղէ մը գիրք այս մասին։

3. Հիւանդանոցի հոգաբարձութեան կողմէն Մանուկեան Աննաբէլ Էֆէնտին յառ հրամայած Աբբարտոն Գասպարեանի Ներկայացուցմամբ, Գիւմիւշխանէի մէջ քարածխի հանքերուն մշակութեան խնդրոյն վրայ մանրամասն տեղեկութիւն տալով եւ յայտնելով թէ միջնորդ կերպով 120 զուրուշ միայն ամսական վարձք կը բերէ, այն ատեն տարին 30 լիրա վարձով կը խոստանայ շինութեան եւ աւելի համար 15 տարուան պայմանագրութեան մը կ'ուզէ ընել։

Ժողովս այս խնդիրը նկատողութեան առնելով, որոշեց գործադրութիւնը յանձնել Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան, եւ հրաւիրեց անոր ուշադրութիւնը որ այս ձեռնարկութենէն զատիք օգուտներն ապահովելու համար պայմանագրութիւնը որինուար հիմնոց վրայ հաստատելու հոգ տանի։

4. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան կողմէն Վահէ Տասեան Աւատիքեան Ալեքսանդր եւ մէկ նամակը հատարվածոյ, որով ընդհանրապէս կը յայտնէ թէ Թիֆլիսի Թեմէն (?) հասած է կառավարութենէն, հրամաններու համար գործածելի փոխարինները տալ ... Հիւանդանոցին պատասխան կ'ընէ, որով Հիւանդանոցին մեծ օգուտ մը կրնայ ըլլալ, առանց վնաս մը երբեք պատճառելու։ Ժողովս ընդունեց խնդիրը նկատողութեան առնելով օգտակար գտաւ, եւ անոր գործադրութեան պաշտօնը նոյն Հոգաբարձութեան տեղեկագիրը քննելէ ետեւ, որոնք Վահէ Տասեան Ալեքսանդր մէջ ... տնտեսութեան ընդունելիք մասնաւոր նամակով իրեն հաղորդել։

Թիւրքաց Հրոման Նամակին* Ծանուցում։

Եթէ գիրքը անկանոն էր եւ փարթամութեան անփոյթ էին, ընդհէր յամ է հինգ տարի, երկու տարի, կէս տարի, եւ երբ դէպքը զայն կը բերէ որ ինքը իր հարստութեան աշխարհին վերջին ընդունելութենէն չի գրկուելու համար անոր գործքը ըլլայ կը հարկի։ Փառաւորութեամբ յանձն կաւեր ընդգէմ իր համար դպրոց։ Եւ հոգաբարձութիւն դպրոցական, կարծեմ ազգասիրութեան ցուցնելու մէջ որ յանձնարարելի եւ զինը յանձնուածոյ գրքերը յանձնուած այս անկման անկանոն չեղած ըլլայ, ժամանակ գրասենեակը չէ ... նմանապէս՝ այլ 'ի հետոյն հետէ պարեկաց նկարը մը էր՝ բայց եթէ իր տեսութեանը պարեկաց չէր եւ ինքը կը յաէր։ ըսել է որ կեղծաւորութեամբ յամ էր, երբ դպրոցը և Յ. ամէն կը գրքերն վրայ պէտական համար Մայիս 23էն կ'ըսկըսի, որուն պատճառը նախ ամբողջ բաժանման խնդիրն, եւ երկրորդ. կ. Յ. ին հրամայլին է, եւ նամակագրը կամակոր մը առ կոյր գործիք կը լինի հոգու զատուելին ժառանգական առնելու նախանձին։

Վատութիւն եւ բարոյական գոյութիւն չէ, դպրոցի մը զանին ներս չմտնալով ուրիշ հիմնադրին օգտակար ինչպէս ինքը՝ անարժան նամակագիրը՝ առանց կարծելով կը խոստանի թէ ձեռքէք իր զառափնութեան նիւթոյ զանուած չեղը։ Եթէ մեր դատողութիւնը կարծական է, թէ եւ զոգանի կերպով (որ նշան է վատութեան եւ նուաստական կրից), ինչպէս անկէ յօգուած մը չհրատարակեր իւր ազգային մեր ազնուութեան տակ մեր կ'ըստիպուինք նամակագրին ընելու, նուած օրինաւորութիւնը յայտնի ցուցնել ընդհանրութեան առջեւ չհետեւող յօդուած մը գնելով բարոյական դատաստանին մէջ, աշակերտները վատութենէ զգուշացնելու համար այս զասք տասն եւ երեք 94 վատութեան նիւթոգիր․․․․․։

Նամակագիրը խօսա կաւոյ ընդհանրութեան կերպերով ուսուցիչները 'ի բարին եւ 'ի կատարելոյն փախելու այս նախրական պատուր մին է եւ հոգեւոր նշմարտութեան, բայց չէ թէ յաւոյ խաւար տեղեալ եւ խաւարնին խաւարիկ մանկտիներ տարով եւ կրից ծառայութեամբ Թուրքերեան նշմարտութեան զարգանալով այլ աւելի զբաղեցնել՝ եւ երկիւղած ազատ, մեր եւս 'ի պայմանէ առնելու մեր կրթական ազնուութեամբ կ'զգուշացնենք սիրելի աղգայինները, մանաւանդ մեր դպրոցի զեղչ բարեխէտ հաստատութիւնը մեծապէս աշխարհի փարթամ նախանձասեր առանց հաշուապահական անդէկութեան եւ կրթչելուն առաջնորդութենէն պաշտպանելով բոլորովին ընդողջ ըլլալ որը իրը ժամանակա են մարդկային ընկերութեան գեղեցիկ կեցուցարանը ազդեալ, եւ կարող թեմակառութիւն վիճակել բարոյականութեան մաքին այրուած անդէկութեամբ, եւ կը բարեքելագ ընդհանուր ազգին, որ եթէ Կ. Պոլսոյ դպրոցները այս որինակ ուսուցիչներ հանելու դրութեան մէջ են, երեւի հոյ ազգին որ իր կործանիչը 'ի կեղ իր ծոցը կը սնուցանէ եւ գիտում վասնկիր կը հանէ։ Նմանապէս մեծանձնական արժանութեան եւ ճշմարիտ ազգասիրութեան աղին կ'ամփոփէ ըլել ազնուարն առջեւ այս խոստովանութիւնը ընելու, որովհետեւ եթէ այս մեր զայց առանց յայտաւորին մէջ բարոյականութեան գաղն եւ պէտք եղած առանց բոլոր զաստիարակութիւն ընելու (որպէս եւ այս նամակ ալ), եւ եթէ նամակագրին յայտնելու չկրցած կամ ուզածով գթալ զայս յառած կէտեր կամ զանց տգէտ անուանելու, անդամով յայտնելու ըլլան, սիրով եւ հաւատութեան գրագրական տարաբերքէն հաբ կենալ, եւ առ մեր նաւ կը խոստանանք. բոլ գաղիւերքի մասին զայով, «Փօն Թուլ, ազնւ ռուսած» ըստարբը չեմ գիտեր, եւ հոյ աշակերտներ հանելու յանձնած է մեր՝ քան թէ գաղիքին։ Այսու ամենայնիւ ձեռնի տուր Պոլսոյ առանց թէ բռնադատիկ Մարգարէներ, վասն զի նախ հոգին կը խրատէ բոլ Որմնդր եւ գժուար զատ ծանօթութիւնը նամակագրին կը ճշգրտէ որ քաջ պատկերակերպութիւններ հանէ, եւ իր ազդոյն պատկերաւը նաւ մեզնէ, խորհրդածէ եւ ուխարմին յոյս տայ դպրոցական խնդիրը հանելու ընելով։

Եւ եթէ դժոխ իր աւարին պէտ զանելու համար նորանոր տանջանք մը կազմելու կը փափաքի (Նեմաստ ակ Պորգիր այս Լիւլէբէէ) ազատութեան մարտիրոսները քանիցս կը հրաւիրեմ նամակագիրը, որպէս զի նորին մէջ պարունակած Թուրքեան մեքենաներն օրինակ առնէ եւ մեզի դէմ գործ պատրաստէ. իւր գործակցին անձնական վրէժը հանելու համար հեղինակութիւն ընէ եւ մեծանուն դերդասատարի անուանարկ ընելու ջանալ գիրքոյն մանկունք Թուխարունք, ուսուցիչները վասալհանարդելով։

Մինակ քանանայից եւ փարթամներու անանոյ յարգելոյ նկարագրութեան մէջ մանրամասն պարագաներով ցուցած ենք, ժամանակնիս առանց քահանային, աշխիրհաճրագոյն մասին, եւ զատատ, անասնելոյ պճնզակ գործերը. եւ եթէ յարգոյ խմբագրիները բարեհաճին հրատարակելու պատասխանատուութիւնը մեր վրայ ըլլալու օրինօք, պատրաստ ենք օրինակներ յուղարկել։

1871 ապր. 2 Տէր Մարտիրոս Քահանայ 'ի Թալաս

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐ. ՏՈՒՆ

ՑՈՒՑԱԿ Թ.

1871—1872

Նախորդ հրատարակութեան գումարը	22050
Մինասապահի էֆէնտիք	
Կարապետ Արապեան	75
Յովհաննէս Պ. Միքայէլեանց	75
» Պէտրոսեան	75
Յակոբճան Զօպանեան	75
Աբրահամ պէյ Երամեան	75
Տիգրան Քարագաշեան	75
Արիկ Ոսէեան	75
Գօգաս Արլօգեան	75
Մ. Միհրան Շանփնեան	75
Խաչիկ Քօլօլեան	75
Գրիգոր Վալաքնօեան	75
Հայիկ Քայըքճեան	75
Յակոբ Յոկեան	75
Յովսէփ Քէլէմէջեան	75
Մինաս Միսաքեան	75
Յարքին »	75
Միհրան »	75
Յովհաննէս »	75
Պետրոս »	75
Մկրտիչ Խարաճեան	75
Յովհաննէս Ջոհրապեան	75
Յովսէփ Զանճեան	25
Մարտիրոս Խոյյասրեան	25
Համբարձում Զարգարեան	25
Խաչատուր Յարութիւնեան	25
Տիգրան Քանդրաճեան	25
Մ. Եղիա Մանուկեան	25
Աբրահամ Յովհաննէսեան	25
» Փուլճեան	25
Գրիգոր Յովակիմեան	25
Սարգիս Կարթալեան	25
Սահակ Մ. Նալպանտեան	25
Աթանասիոս Մարգարեան	25
Յարութիւն Քիրեճեան	25
Ղազարոս Յակոբեան	25
Գրիգոր Յարութիւնեան	25
Յովհաննէս »	25
Յովսէփ Պեզազեան	25
Մ. Գրիգոր »	25
Եղիկ Յակոբեան	25
Նշան Յովհաննէսեանց	25
Ռուբէն Եղիաէեան	25
Հմայեակ Քէրէստէճեան	25
Ղազարոս Էգնատիոսեան	25
Գէորգ Արիստակէսեան	25
Յովհաննէս Սիմոնեան	25
Յարքէն Աթամասեան	25
Գրիգոր Մարտիրոսեան	25
Գէորգ Մաթէոսեան	25
Գրիգոր Եղիազարեան	25
Յովհաննէս Յարութիւնեան	25
Եղիազար Սահակեան	75
Յովսէփ Գաֆաֆեան Մարթինեան	75
Արշակ Յարութիւնեան	75
Ներկէ Սիպահեան	75
Աստուածատուր » ա.	25
Յովհաննէս » ա.	25
Մկրտիչ Մաղաղճեան ա.	25
Խաչատուր Ա. Քալֆայեան	75
Կարապետ Միրիճեան	75
Յակոբ »	75
Սահակ »	75
Գրիգոր Տէր Թօզանեան	75
Վրթանէս »	25
Սահակ Ինդջեճիկեան	25
Տիգրան Պեզազեան	25
Կոստանդ Յարութիւնեան	25
Յովհաննէս Տիոնեան	25
Ալբիս Մանուկ	25
Յարութիւն Իսկիւեան	75
» Ոսկեան	75
Ղազարէթ »	75
Գրիգոր Պէտիկեան	75
Մկրտիչ Ճանեան	75
Տիգրան Կիւմիւշկէրտանեան	75
Յարութիւն Քարամանեան	75
Մկրտիչ Բ. Մէնիկէշեան	75
Սարգիս Թարաքճեան	75
Արշակէ Զօպանեան	75
Յակոբ Մկրտիչեան ա.	25
Գաբրիէլ Զօպանեան	75
Միքայէլ Գ. Կիւմիւշեան	75
Սահակ Լոզմանեան	75
Մկրտիչ Ֆրէնկեան	75
Միհրան Պէտրէկեան	25
Յարութիւն Կարապետեան	25
Մ. Մարտիրոս Յարութիւնեան	25
Միհրան Սարաֆեան	25
Գաբրիէլ Քուրու օղլու	25
Գումար	32475

20 ապր. 1871
Ի Զատիկաքրարանի Հայոց
Գում-Գափու

'Ի Դիվան Ազգ.
Վարչ. Տնտ. Խորհրդոյ
Գանձապետ
Ղուկաս Յ. Ա. Հիւսեան

Երուս 21 ապր. 1871

Տէր.

Հետեւեալ հրաւէրը ձեր պատուական թերթին մէջ հրատարակելնիդ խնդրելու բար կը խնդրեմ։

Յառաջիկայ կիւրակէ օրը, 26 ապր.

* Տես թիւ 1142

ահմբեր, անմահին Թէլիլթաչեանի հոյ քերթողին տարեդարձն ըլլալով նորա մահարձանին վրայ ազգային հանդէս մը պիտի կատարուի։ Ամեն հայեր անխտիր կը հրաւիրուին նորա մահարձանին չուրջը, ուր քանի մը նշանաւոր անձանց կողմանէ ատենաբանութիւններ պիտի նուիրուին նորա անմահ հանճարին, եւ նորա յօրինած ազգային երգերը պիտի երգուին։

Հանդիսականաց ժամադրութեան տեղն է Բէյօղլու Խաչսելի Հայոց գերեզմանատան դրանց «Թէլլալ...» որճարանը, ուսկից կիրակի առաւօտ ժամը 9ին հանդիսականք հանդարտ պիտի երթեն դէպ 'ի գերեզմանատեղին։

Մահարձանը բոլոր արձանուղն պիտի զարդարուի, եւ ամեն կարգադրութիւնք անօրինուած են հանդէսին համար կարգաւոր մասնաժողովին կողմանէ։

Հանդէսը երկու ժամու չափ պիտի տեւէ, ուսկից ետքը հանդիսականք պիտի ցրուին։

Այսպիսի ազգային վսեմ հանդէսի մը պատուելը ամեն Հայ եղբարց համար նուիրական պարտականութիւններէն մէկն ըլլալով, անշուշտ ամեն Հայ պիտի փութայ նոյն օր ըլլալ մահարձանին չուրջը համախմբելու։

Ի Դիմաց
Մասնաժողովին
Յ. Վ. Աճէմեան

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ԳԷՈՐԳ ԽԻ ԸՌՆՏԵՐՆՆ
ԱՏԵՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄՕՆՍԻՆԵՕՐ ՇԹՐՈՍՄԱՅԷՐԻ
Ի ՎԱՏԻԿԱՆԵԱՆ ԺՈՂՈՎՆ
ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ ՋԵՆՈԲ ՄԵՀՐԵԱՆ

Պապին Ս. Պետրոսի յաջորդ եւ Քրիստոսի փոխանորդ. կոչուելու պահանջման դէմ հզօր բողոք մ'է կաթոլիկ եպիսկոպոսէ մը՝ նոյն իսկ Պապին երեսն 'ի վեր ամբարձած՝ Վատիկանու վերջին ընդհանրական կոչուած ժողովին մէջ։

Ցուցնելու համար թէ այս ատենաբանը ո՛րչափ արժանի է ընթերցման, արժան կը համարինք մեր 'ազնիւ բարեկամ Տօքթօր Յ. Չիչմանեանի հետեւեալ ազգը հետ հրատարակել՝ զոր ատենական օկլար գրած է։

ԱՌ ԸՆԹԵՐՑՈՂՍ

Այս ճառ մը Վատիկանու ժողովին մէջ խօսուած Հռովմէական եպիսկոպոսէ մը, վոր նոյն հարիւր եպիսկոպոսաց առջեւ, որ Հռովմէական ուղղափառութեան սիւն մ'ալ համարուելու գումարուած էին

Այսպիսի բանախօսութեան յառաջաբան չի չհնչուեր, այլ երբ 'Հայերէն կը թարգմանուի, այսչափ միայն պարտք կը համարինք դիտելու Անոնց որ Հռովմէականաց հայրենի եկեղեցիէն հեռացեր են, ընդունելով Հռովմէական եկեղեցւոյն նախանձայոյզ ուղղափառութիւնը, թէ կարդացէք՝ իմացէք եւ մի հաւատաք թէ ձեր Լուսաւորիչը Հռովմ երթալով Սեղբեստրոսի Պապութիւնը ընդունեց է, վասն զի Սեղբեստրոսի ժամանակ Պապութիւն չկայ եղեր. եւ զուցէ այն մեծ չէր՝ այլ Հռովմայ եկեղեցւոյ եւ Վատիկանու ժողովին անդամ եպիսկոպոս մը, որ յոռեռնոյ ինք չէ խօսողը, այլ կը խօսին զՄեսրոպանը՝ զԳրիգոր Աստծու՝ զԱւգոստինոս Լուսավորիչը եւ Լուսաւորին եւ Ցոյն եկեղեցւոյ Ս. Հայրապետները։

Եւ Անոնց համար՝ որ Հայաստանեայց հայրենի եկեղեցիէն չեն զատուեր, իրենց Ս. Լուսաւորչայ եւ իրենց ազգային հրաշքներն եւ աւանդութիւններուն մէկ բառէն չեն անցեր, ամեն հալածանաց առջեւ են եւ ամեն բանսարկութեանց եւ մոլար քարոզութեանց ուշ չեն դրեր, կըսենք. «Կարդացէք այս ատենաբանը, 'ուժք այս գիրքը պաշտպանելու համար ձեր սուրբ եկեղեցին եւ կործանելու համար թշնամի բերանները որ կարծեն օլալ եւ ուսա պատմաաբանութեան զենք եւ ձեռքերնին հետաքննել ձեր միութենէն, որ Քրիստոսի ընդհանուր եկեղեցւոյն անարատ եւ ամենամաքուր մասն է»։

Այսչափը միայն մեր խրատանքը ըլլայ կը յորդորէ կարդացելու մեր Ազգին։

Ամեն Հայ գրավաճառաց 'քով կը գտնուի։ Գին 160 փարա։

ՆՐԵՒ ՀՐԱՑԱՆԱԿՐՔ

Ա. Տէւմոյի բազմամեայ գործոյ մէջ առաջին կարգը կը բռնէ նաեւ ՆՐԵՒ ՀՐԱՑԱՆԱԿՐՔ անուն վէպն՝ որ թէ վիպային հիւսուածքին եւ թէ պատմական արժէքին կողմէ մեծ յարգունք առնելու արժանի է որ մաագածին գրուածոց անտարբեր կերեւին։

Հեղինակին բնքթացր երեւակայութիւնն ընդարձակ ասպարէզ մը կը գտնէ Ֆրանսայի պատմութեան մէջ, եւ անհոգ է այ, ամեն անձան իրաւութիւնն հետաքրքրական երեւոյթ մը կասեցուն իր հրապուրել գրչին ներքեւ։

Լուի ԺԳ եւ Ռիշլիէօ, ասպետ խաղաց մը եւ խորաղէտ պաշտօնեայ մը, արքունական դաւեր, սիրային դաւեր, մերկ պարկեշտութիւնն ու քաղաքականութիւնն անապատելի նեթ եւ ճարտ կրծքոյն մտարտանքն, եւ ընթերցողին ոլը իմվին կը գրաւեն։

Այս վէպը ընթերցողաց հասարակութեան համար թարգմանելու բախտաւորեալ է Մեծ. Գ. Մ. Մանուելեանի ձեռքը։

Ամբողջ ՆՐԵՒ ՀՐԱՑԱՆԱԿՐՔ երկու հատոր պիտի ըլլայ։

Իւրաքանչիւր հատորին գին 15 ղը.
Բաժանորդաց համար երկու հատորը 40 »

Բաժանորդագրութիւն ընդունելու տեղն է գլխուն Զաքարեանց—հօգույուր թիւ 10 Տեառնանց վաճառատունը։

ՄԻԻՆԹԷԽԱՊԱԹԻՒԼ ՄԻՒՆՀԷԹ
(Հատընտիր նամականիք)

Վօրէօսեան սաամայաւթեան Յա-կէսէն թարգմանութեան համար

Ցորենեաց Յակոբ Լ. Ֆէնտի փոյանեան

Կը ծախուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով, եւ կամերշէն գլխու ընթերցարանը, Գին 10 ղուրուշ։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

Կայսերական զօրաց համար այս տարուան հանձնքին Բուլէնիի կակուղ ցորեններէն 30000 քիլէ գնահատութեան պիտի դրուի յաւաճիկոյ երկուշաբթի օր սեպտեմբեր 27 ին 'ի Տաֆի Շուրաւ

Ուստի այդպէս վաճառականք որ կ'ուզեն ստանձնել այս պարտականութիւն պէտք է որ յիշեալ օրէն յառաջ Սղապատկեռի Դուռը երթան եւ վաճառականաց յանձնուած անհատ հոխացուած ցուցակը դան ստանան, որպէս զի մասնաւորութեան պայմանները կարենան հասկնալ։

22 սեպտ. 1871
Ի Դուռն Սղապատկեռի

Կայսերական զօրաց համար 25,000 դրդ բուրդէ գուլպային (եաւն չորաց) դղէլը 4 ղ. 10 փարայի եւ Սարըսճխանէին եւ Գարէփմէխանէին համար 760 օխայ մոմասանքին օխան 27 ղքի սասանշորփով յանձնուելու ասոնց վերջնական գնահատութիւնը պիտի կատարի երկուշաբթի օր սեպտեմբերի 27 ին 'ի Տաֆի Շուրաւ

Ուստի յիշեալ վաճառքներդ մատակարարելու յանձնառու եղող արդար վաճառականք կը հրաւիրուին 'ի Տաֆի Շուրա ժամը 6ին մէջանելու։

13 սեպտեմբեր 1871
Ի Դուռն Սղապատկեռի

ԻՂԸՆ

Գօլըըըպի Պէհճէտ փաշա մէյհանոյն էյէտպը նէֆիսէ մէ հաւաւէյի գանտօկկիստ քնային ամհիկանէլէքինսէ Էյպու ըն'էյպին ծամէօրսինաւէն պաշլայօրաք ամէսէր ճիւմաս մէ փազար կիւնլէրի սաթխըաճաք տըր։

ԻՂԱՆ
ԼԻՆԻ ԳՕՅԱՃԸ ՏԻՒԹՈՒՆԱՃԸ

Թօփհանէյի Աճէր. Գալատա ճատտէ ... Նօ. 67

Իշպու Գայանէը ամէլիյաթը եէնի թէշքիլ օլունմուշ օլուպ, ճանիպէ, ամէյսու գատիբէն մէ ղըրէր կիպի հէր ճինս իփէքլի խէյթ իլէ, մէ չուհա, մէ քաղիթ, լակօր կիպի հէր ճինս ետընլու խէյթ մէ սէյմիէ, բանեթալըն մէ նէլէք կիպի հէր նէվ էշեահ էմբօրթա ուսուլինձէ նէֆիս օլունարաք պօյամնավաքս. մէ պէյլաղ գըլէքլէքէյէ ըմխաղըլըմաղ օխ օլուսղու. իլան օլունուր։ 15

Տէլէփէր Խաչ-Բերոուլը Մանկօ

Այս յօդուածը յաջորդ երեք անգամ կը հրատարակուի, երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը։ Բաժանորդագրութեան տեղերն են Կ. Պոլիս Զնինի խանը վերի յարկը թիւ 6 Մասիսի խմբագրատունը

Իսկ գաւառաց մէջ հետեւեալ հոգաբարձուաց անձանց։

ԻԶՄԻՐ. Սահակ աղա Տէտէեան.
ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Թորոս աղա Ռաֆփիկ.
ԱՏԱՊԱԶԱՐ. Մեսրոպ աղա Տ. Դէորգեան.
ՊՐՈՒՍԱ. Կարապետ աղա Թագէսեան.
ԹԷՔԻՐՏԱՂ. Համբարձում աղա Քիւրջեան.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Խաչատուր աղա Ըլմասեան.
ԿԱՐԻՆ. Կարապետ պատուելի Զաքարեան.
ՄՈՒՇ. Միրզա աղա Փոթիկեան.
ՍԵԲԱՍՏԻԱ. Վարդան էֆէնտի Արզաքեան.
ԵԱՇ. Մ. աղա Խաչիկեան.
ՖՈՔՇԱՆ. Միրզա աղա Այճեան.
ՀԱԼԷՊ. Նիկողայոս աղա Տէր Մարգարեան.
ԱՐԴՈՆԻԱՏ. Թովմաս աղա Բաղդասարեան.

Որոց քաղաքներէ բաժանորդուել ուզողներն այս տեղերէն մէկուն հետ կրնան թղթակցել։

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ԻՒԹՈՒՃԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ ԶՆՆԻԼԻ ԽԱՆ
Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ
23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
(ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԵՏ 100 ՂՈՒՐՈՒՇԷՆ)

Լոնտրա 3 ամիս	ղուրուշ	107 3/4—108
Մարսիլիա	»	23,70

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ
23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Անգղ. լիրա	ղուրուշ	109.15
Նաբօլէոն ոսկի	»	87,12
Իմբերիալ ոսկի	»	89 08
Քըրըմիզ	»	51,30
Հինգ ֆրանք	»	—
Հէնդիոգ	»	104.20
Պըլճէ	»	117 20

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
ԱՐՄՏԻՔ

Ցորեն կարծր	Թէքիրտաղի	31	—32
» »	Աչըգ	29	—32
» »	Պալըքէ	30	—31
» »	Պուրկազ	26	—30
» »	Թէքիրտաղ	26	—30
կակուղ	Աչըգ	31	—32
» »	Թէսսալիայի	27	—31
Կիրքա Թունա		20	
Ցորեն կակուղ Պուրկազ		20	—28

Վառնա	
» » Պալըքէ	
Եգիպտացորեն Թունա	14 1/2—15
» Անատօլ.	»
Դարի Թունա	12 1/2—13
» Անատօլ.	

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ
ԽՈՋԱԿ ՉՈՐ

Պուրսա	ղուրուշ	140—170
Անատօլու	»	115—125
Քօլօս		
Էտիրնէ	»	
Սակած	»	

ԲԱՄԲԱԿ — Ղուրուշ

Կէյմէ	օխան	9 —
Իզմիր	»	9 —
Ատանա	»	8 1/2—9
Պարսկաստան	»	6 1/2—7
Վրաստան	»	7 —7 1/2

ԲՈՒՐԴ

Անատօլու լուացուած	օխան	14 1/2—15
» չլուացուած	»	7—8
Բումէլի լուացուած	»	15—
» չլուացուած	»	6 1/2—7 1/2
Վրաստան լուացուած	»	— —
» կէս		— —
» չլուացուած	»	— —
Տօպրոճա	»	10 —
Էսկի Շէհիր	»	8 —

ՄԱԶԸ

Պարսկաստան	օխան	10 1/2—
Անատօլու	»	9 —
Ճերմակ	»	6 —

ՃԷՑՐԻ

Դաւրեքի Ա. տեսակ		օխան	19—20
» Բ.	»	»	18 —
Էնկիւրիւ	»	»	18 —
Թօգաթ	»	»	18 1/2—
Սըբէյէր	»	»	17 —
Եօզղատ	»	»	16—17
Զօրում			16 - 17

ԹԻՖԹԻՔ

Էնկիւրիւ	օխան	40 —42
Գաստամօնու	»	—
Պէյպազար	»	—
Չէրքէզ	»	—
Վան	»	22 —23

ՄԵՏԱՔՍ ՄԱՐԹ

Ամասիա	9 1/2—10կտոր մէկ Օ. Լ.			
Եօզկատ	»	»	»	»
Սիվաս	»	»	»	»
Էրզրում	»	»	»	»
Գայսէրի	»	»	»	»

ՁԷԹ

Մուտանիա	օխան	6 1/2—
Այվալը	»	6 —
Մաքրդ	»	9 —
Միտիլլի	«	6 1/2 —

Պղինձ թողած երկրին մէջ		9 1/2—10
Սալէփ Գասթամօնու	օխան	—
Աֆիօն	»	225 —240
Քիթրէ	»	26 —27
Սուսամ	»	4 —4 1/2
Կտաւատ Անատ.	քիլէ	30 —33
» Բումէլի	»	—
Մետաքս Պարսկ. Բէշա	»	47 —52

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

		ղուրուշ
Խանձէ Բիօ Ա. տեսակ 100. օխա.		900—1000
« Բ. »		»
Լէմէն		» 16
Շաքար փոշի Անգղ. կնդ.		260—262
» » Դաղղ.	»	—
» գլուխ Դաղղ.		310—315
Չայ Քօնկօ	օխան	21 —23
» Բէքօ ծաղիկ	»	45 —70
Անագ (գալայ)	կնդ.	900 —910
Պղպեղ (պիպէր)	օխան	9 —9 1/2
Լեղակ (չիվիտ) Պէնկալա	»	135 —170
» » Մատրաս	»	— —
Չինք տախտ. 100 օխան Ֆր.		70 —
Երկաթ ձողաձեւ		58 —60
» տախտակ		72 —
» բեւեռայս		64 —66
Քարֆիճա		120 —
Բրինձ Իտալիոյ 100 Փէլ Ֆր.		42 1/2
Կարագ եղ Ռուսիոյ	դրշ.	13 —14
Խավեար	»	36 —37